

ЦЕНТАР ЗА ПОРОДИЧНИ СМЕШТАЈ И УСВОЈЕЊЕ НИШ

ПРОГРАМ РАДА за 2017. годину

Ниш, јануар 2017. године

I УВОД

Центар за породични смештај и усвојење Ниш, формиран Одлуком Владе Републике Србије 26. маја 2011. («Службени гласник РС» бр.37/11) управне округе Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски (у даљем тексту: Центар) у 2017. години обележава шест година рада. Центар је установа социјалне заштите чија је делатност дефинисана Правилником о хранитељству («Службени гласник РС» бр.36/08), Уредбом о мрежи установа социјалне заштите («Службени гласник РС», бр. 16/2012) и Законом о социјалној заштити («Службени гласник РС», бр. 24/11).

Програм рада за 2017. годину базиран је на анализи рада у претходној години, законским прописима и даљим правцима развоја социјалне заштите. Посебан акценат биће на унапређењу квалитета заштите деце без родитељског и без адекватног родитељског старања, унапређењу постојећих облика хранитељства и развоју нових облика хранитељства. Потребне деце, као корисника услуге, хранитељских породица, као пружалаца услуге, биолошких породица деце и стручних радника Центра јесу полазиште које одређује врсту и обим активности које ће бити реализоване у 2017. години.

Све активност Центра биће у складу са визијом, мисијом и вредностима установе које су дефинисане Статутом Центра.

Визија

је хуманије друштво које одликује социјална солидарност, а засновано је на људским правима и правима детета са јасним правним захтевима у односу на родитеље, одгајатеље, институције и државне органе.

Мисија

је усмерена на унапређивање квалитета живота деце у хранитељским породицама, односно корисника услуге породичног смештаја и усвојеника, путем јачања компетенција хранитеља, пружалаца услуге породичног смештаја и усвојитеља, остваривање минималних стандарда услуге, као и континуираног стручног усавршавања и јачања стручних компетенција запослених у Центру.

Вредности

су засноване на професионализму и спремности за професионално и стручно усавршавање у циљу достизања највећег нивоа стручности и ефикасности у заштити деце без родитељског старања. Професионална етичност, креативност, иновативност, тимски рад и даље јачање професионалних капацитета су предуслов за унапређивање заштите деце без родитељског старања. У свом раду запослени се руководе Етичким кодексом Коморе социјалне заштите.

КОНТЕКСТ

Транзициони процеси, економска криза, неповољна демографска кретања, миграције, нестабилна политичка ситуација, Одлука Владе Републике Србије о забрани запошљавања у јавном сектору, недоношење Правилника о породичном смештају, неусклађеност Породичног закона и Закона о социјалној заштити отежавају наставак процеса реформе система социјалне заштите и остваривање циљева који су постављени претходних година у раду Центра.

Рад Центра и реализација Програма у 2017. години одвијаће се, као и претходне године, у тешким околностима, у рестриктивним условима, са 50% мањим бројем запослених у односу на Решење Министарства рада, запошљавања и социјалне политике о броју запослених, које је издато на основу података из 2008. године. У шестогодишњем раду Центра, број новоевидентираних породица и број смештаја је превазишао стандарде предвиђене Правилником о хранитељству, о чему су Привремени Управни одбор, Управни одбор и Оснивач више пута обавештавани и усменим и писменим путем. Ово ће битно отежавати остваривање постављених циљева, остваривање стандарда и достизање квалитета услуге. Ни у 2017. години не очекује се покривање територије преосталих 11 општина.

И поред тешкоћа око начина финансирања (требовање средстава на месечном нивоу и кашњења у трансферу) највећа пажња биће усмерена на континуирано стручно усавршавање запослених како би се унапредио квалитет рада, а самим тим и квалитет заштите корисника. Забрана запошљавања онемогућила је формирање радних јединица Центра што отежава и доношење новог Статута и новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и задатака. Формирање радних јединица зависиће, и ове године, од ресорног Министарства.

И поред најаве оснивача за решавање проблема недостатка простора одлуке нису реализоване, тако да Центар и даље функционише у простору од 260 м². План трансформације дома „Душко Радовић“ указује да нема вишка простора, тако да ће се чекати решавање власничких односа над зградом. Питање простора

Канцеларија у Алексинцу и Прокупљу није трајно решено. У Алексинцу саветник за хранитељство има канцеларију у Центру за социјални рад коју Центар користи без накнаде. У Прокупљу у Дому за старе, споразумом о пословно техничкој сарадњи, регулисано је коришћење једне канцеларије и сале за групне активности, такође без надокнаде. Недостатак простора (по четири саветника у једној канцеларији) утиче на квалитет рада саветника, девастира право на приватност корисника и пружалаца услуга (хранитељске породице), негативно утиче на експедитивност саветника и отежава процес индивидуалне супервизије. Недостатак простора неповољно утиче и на реализацију обука и групних активности са хранитељима и корисницима. У зависности од броја учесника активности се реализују у сали Дома и скупштинској сали општине Пантелеј.

Техничка опремљеност Центра је задовољавајућа, мада је део опреме стар пет година и почињу да се јављају кварови чије отклањање захтева материјална средства, а расподелом средстава индиректним корисницима буџета за 2017. годину нисмо добили увећање средстава. Возни парк (пет аутомобила) у овом тренутку одговара потребама Центра, али треба имати у виду да се ради о аутомобилима који су свакодневно у употреби. Један аутомобил стар је пет година, два три ипо године, један годину ипо дана и један годину дана. Сва возила су редовно сервисирани и до сада није било већих кварова, исто тако, сва су каско осигурана.

Додатна улагања у овој години била су планирана за обезбеђивање клима уређаја и средстава за кречење простора, али расподелом нису опредељена. У канцеларији рачуноводства и трпезарији постоји оштећење од прокишњавања. Планира се санирање након реконструкције крова за коју је Дом обезбедио средства од Канцеларије за јавна улагања.

Кадровски капацитети су највећи проблем Центра. Ово је нарочито важно с обзиром да број корисника и пружалаца услуге континуирано расте из године у годину. Број корисника и пружалаца услуге породичног смештаја давно је премашио стандард од тридесет породица по саветнику. Чини се да овај стандард треба модификовати јер је различит број деце у хранитељским породицама. У протеклој години реализовано је више смештаја у коме су трочлани и вишечлани сиблинзи.

Број активних породица			Број празних породица			Број деце		
2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
419	450	478	124	98	75	633	686	720

Табела 1. Број хранитељских породица и деце у општинама које Центар покрива

Центар је због мањег броја радника успео да покрије две трећине припадајуће територије, али је великим бројем пријема деце у 2013., 2014., 2015. и 2016. години премашио стандард од тридесет породица по саветнику, што може негативно утицати на квалитет рада и на неиспуњавање стандарда обилазака хранитељских породица. Ова ситуација може утицати и на квалитет извештавања упутних центара за социјални рад и на експедитивност. У претходној години дошло је до повећања броја смештене деце са сметњама у развоју и хранитељских породица којима је потребна додатна или интензивна подршка. У 2016. години развијена је и нова услуга, Повремени породични смештај за децу са сметњама у развоју. Услугу тренутно користи десет корисника што захтева додатно ангажовање у процени и обуци предложених пружаоца услуге. С обзиром на преоптерећеност стручних радника постоји опасност и од синдрома изгарања. Ваља нагласити да осам стручних радника сами возе јер имамо само једног возача и да се дешава да у току дана пређу и близу 200 км, по веома лошем путу, чиме је угрожена њихова безбедност и сигурност.

Стручност запослених је ресурс на који се Центар ослањао и у претхом периоду. Центар има двадесет једног запосленог радника. Седамнаесторо има високу стручну спрему, девет дипломираних психолога (један магистар), три педагога, један дипломирани социјални радник, један историчар уметности – мастер социјални радник, један дипломирани политиколог – мастер социјални радник, један дипломирани правник и један дипломирани економиста, четворо средњу стручну спрему, два економска техничара, један матурант гимназије и један саобраћајни техничар. Осам стручних радника има дугогодишње искуство у раду у ЦСР посебно на пословима заштите деце без родитељског старања и породичном смештају, четворо има дугогодишње искуство у раду са децом у Дому за децу и омладину „Душко Радовић“, а троје имају између две и пет година радног искуства. Сви стручни радници имају бројне едукације. Два радника имају звање породичног терапеута, један трансакционог терапеута, три радника су на завршној години едукације из породичне системске терапије.

	Женски пол	Мушки пол
Психолог	7	2
Педагог	2	1
Дипломирани социјални радник/мастер социјални радник	2	1
Дипломирани правник	1	
Дипломирани економиста	1	
Економски техничар	2	1
Саобраћајни техничар		1
Укупно	15	6

Табела 3. Број и структура запослених по полу и степену стручне спреме

	Женски пол	Мушки пол
Доктор наука, магистар	1	
VII-1	11	3
Мастер	1	1
IV	2	2
Укупно	15	6

Табела 4. Структура запослених према занимању и полу

Околност коју Центар треба да искористи у наредној години јесте постојање великог броја невладиних организација у свим припадајућим окружимима које се баве децом и младима. Међутим, међу НВО не влада сарадња већ ривалство па стога више организација реализује пројекте исте садржине без плана одрживости. Осим тога на припадајућој територији готово да нема лиценцираних НВО за неку услугу која би била подршка породичном смештају. Постоји велики број тзв. Инвалидских организација и удружења која се баве децом и младима са различитим сметњама у развоју. Као и у претходном периоду Центар ће у 2017.-ој успостављати сарадњу са НВО у циљу подршке хранитељским породицама и деци и младима у њима уколико проценимо да организација има компетенције и капацитете да реализује одређене услуге и активности нарочито у делу додатних обука.

Развијен систем здравствене заштите (Клинички центар, опште болнице, домови здравља, педијатријска саветовалишта и саветовалишта за младе при домовима здравља) и ове године биће ресурс на који ће се Центар ослањати, посебно за унапређење и развој породичног смештаја уз интензивну и додатну подршку и повремену породични смештај. Искуства из претходних година указују на недовољну информисаност и заинтересованост здравствених радника за децу без родитељског старања, а посебно за децу у хранитељским породицама. Евидентно је да велики број здравствених радника не прати позитивне законске прописе, нема довољно знања о деци у хранитељским породицама и, уз све то, има предрасуде и стереотипе када је у питању овај вид заштите деце. И у овој

години у циљу заштите најбољег интереса деце у хранитељским породицама када је у питању здравствена заштита, користићемо и услуге Заштитника права пацијената.

У Нишу, Пироту, Прокупљу, Лесковцу и Врању постоје школе за основно и средње образовање (некада специјалне школе) које могу бити добра подршка другим школама у развоју инклузивног образовања, али и хранитељским породицама које се баве заштитом деце са сметњама у развоју. У већини градова формиране су интерресорне комисије и примењују се ИОП-и (индивидуални образовни планови) у основним школама. Високошколске установе могу бити добар ресурс за подршку развоју породичног смештаја. У Нишу постоје департмани за психологију, педагогију, а од ове године и департман за социјални рад и социјалну политику и медицински факултет, у Алексинцу и Пироту Виша школа за васпитаче, а у Врању учитељски факултет. Центар ће у овој години обновити уговор са Националном службом за запошљавање за реализацију Програма стручне праксе.

III ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ ЦЕНТРА

Програмске активности Центра у 2017-ој години дефинисане су Законом о социјалној заштити, Правилником о хранитељству и Статутом, а зависиће, пре свега од броја запослених и расподеле средстава индиректним корисницима буџета. Конципирање активности засновано је на основној делатности установе и установљеним потребама хранитељских породица и деце и младих, као основе за развијање услуга хранитељским породицама и деци и младима на смештају. Активности ће бити диктиране и најављеним променама Закона који регулише породичне односе и Закона о социјалној заштити, а самим тим и усвајањем Правилника о породичном смештају и Правилника о усвојењу који ће, уколико буду донешени, проширити делатност Центра.

1. УСКЛАЂИВАЊЕ НОРМАТИВНИХ АКТА УСТАНОВЕ

У 2017. години неопходно је изменити Статут Установе у складу са Одлуком о мрежи установа социјалне заштите, новим Решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања о броју и структури запослених и евентуалним формирањем радних јединица. Ово је активност која се преноси из претходних година, према упутству ресорног Министарства. Ово ће изискивати и измену Правилника о систематизацији и организацији послова у Центру. Уколико се буде изменила законска регулатива и буду усвојени подзаконски акти, доношење нормативних аката биће у складу са изменама.

Циљ:

- обезбедити да делатност Центра доприноси развоју система социјалне заштите и одвија се у складу са релевантним законима и програмским документима.

Активности, мере и механизми:

- израда нацрта Статута;
- доношење Статута од стране надлежног органа (Управни одбор Центра, Директор);
- упућивање Статута на сагласност оснивачу, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- израда нацрта Правилника о систематизацији и организацији послова;

- упућивање Правилника на сагласност оснивачу, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- упознавање запослених са донетим актима;
- спровођење донетих аката.

Носилац активности: Канцеларија директора Центра, Директор и Управни одбор Центра

Рок: континуирано у 2017. години

2. СТИЦАЊЕ УВИДА У ОСТВАРИВАЊЕ СТАНДАРДА ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ НА ХРАНИТЕЉСТВУ

Центар има улогу да прати остваривање сврхе хранитељства, процењује, подржава, прати и контролише рад хранитељских породица са циљем заштите најбољег интереса детета и младе особе. Задатак Центра је да сваком кориснику својом делатношћу обезбеди стандарде за остваривање својих потенцијала. Овај задатак се остварује непосредним увидом кроз редовне и ванредне обиласке хранитељских породица на терену, опсервацијом услова и интервјуом са члановима породице и дететом на хранитељству у посебном разговору, као и другим видовима комуникације са дететом и хранитељском породицом, саветодавним и едукативним радом, сарадњом са упутним ЦСР и ЦСР на чијој територији се налази породица, школом, вртићем, изабраним лекаром и другим институцијама или појединцима који могу допринети реалном увиду у стање детета на хранитељству. Увид у остваривање сврхе хранитељства реализоваће се и кроз редовне и додатне обуке и радионице које ће реализовати запослени и други стручњаци. И у овој години посебна пажња ће бити посвећена квалитету услуге, с обзиром да још увек постоје затечене породице које нису испуниле ни структуралне стандарде и које до оснивања Центра нису имале довољну подршку и контролу. Очекује се, као и у прошлој години, да један број породица изгуби подобност за бављење хранитељством, јер и поред подршке и налога не праве промене.

Циљеви:

- успостављање функционалног модела праћења и евалуације рада хранитељске породице на заштити деце на породичном смештају;
- пружање подршке хранитељским породицама у циљу унапређивања заштите детета на породичном смештају и обезбеђивање довољно стимулативних услова за достизање развоја у складу са његовим потенцијалима;
- уједначавање квалитета хранитељских породица на укупној територији коју покрива Центар;
- стицање нових знања и вештина ради унапређења компетенција хранитељских породица.

Активности, мере и механизми

- теренске посете хранитељским породицама, израда редовних и ванредних извештаја о остваривању заштите упутним центрима за социјални рад;
- размена информација саветника за хранитељство са водитељем случаја за дете у ЦСР, прикупљање додатних информација;

- конференције случаја;
- састанци саветника за хранитељство са супервизором и успостављање процеса консултација и професионалне интеракције у циљу развијања знања и компетенција саветника за хранитељство и заштите најбољих интереса деце, очувања и унапређења квалитета услуге хранитељства за свако дете појединачно;
- анализа актуелног стања заштите деце на хранитељству и груписање специфичних проблема и потреба хранитељских породица и дефинисање тема и облика подршке хранитељским породицама;
- развијање програма подршке (индивидуални или по групама хранитеља и деце и младих са сличним потребама или потешкоћама);
- реализација додатних програма обуке и радионица са хранитељима и децом и младима;
- промена терена саветницима ради спречавања синдрома изгарања.

Носиоци активности: Служба за праћење и подршку деци и хранитељским породицама и Служба за припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља.

Рок: јануар – децембар 2017. г.

3. ПЛАНИРАЊЕ УСЛУГА И МЕРА ЗАШТИТЕ ДЕТЕТА НА ПОРОДИЧНОМ СМЕШТАЈУ

За успешно остваривање сврхе хранитељства и обезбеђивање адекватних услова за развој детета у складу са његовим могућностима, од кључног значаја је планирање услуга и мера заштите детета на породичном смештају. Ова активност је логична последица или наставак активности за дете након процене стања и адекватне процене потреба детета на хранитељству, степена остваривања његових потреба, његових снага и потенцијала, као и проблема и ризика за његов развој. Планирање захтева вештине и знања професионалаца који раде на планирању услуга и мера, као и укљученост и партиципацију самих корисника – деце, биолошке породице (уколико је то могуће) и хранитеља и доприноси остваривању надлежности ЦСР за доношење одлука и плана услуга и мера заштите детета на хранитељству. У претходном периоду било је тешкоћа у организовању израде планова услуга и мера, нарочито са центрима за социјални рад који не припадају окрузима нашег Центра. Ове проблеме у 2017. години превазилазићемо израдом индивидуалних планова подршке за породицу и дете што ће бити обавеза сваког саветника.

Циљеви:

- дефинисање индивидуалних потреба детета на хранитељству и хранитељске породице, подстицаја за оставривање потенцијала детета и конкретизовање свих активности и интервенција на решавању евентуалних проблема;
- благовремено реаговање на проблеме и стварање услова за оптималан развој детета на хранитељству.

Активности:

- континуирано праћење и процена потреба деце и хранитељских породица за планирање и реализацију активности које захтевају дуже време;
- израда индивидуалних планова подршке за дете и породицу;

- израда предлога плана услуга и мера за свако дете у сарадњи са водитељима случаја надлежног ЦСР и саветника за хранитељство који је резултат консултација са супервизором и учешћа самог детета, младе особе, хранитеља, биолошких родитеља или других особа које су значајне за задовољавање потреба детета;
- организовање састанка са водитељем случаја за дете у ЦСР и размена у циљу дефинисања коначног предлога плана услуга и мера са свим његовим елементима и достављање ЦСР, који доноси план услуга и мера;
- евалуација планова услуга и мера најмање два пута годишње, а по потреби и чешће;
- реализација састанака са стручним радницима центара за социјални рад у циљу унапређења сарадње која ће допринети бољој заштити корисника.

Носиоци: саветници за хранитељство, супервизори и реализатори програма

Рок: континуирано

4. ПРОЦЕНА ХРАНИТЕЉСКИХ ПОРОДИЦА

Процена хранитељских породица је континуиран делатност Центра која обухвата, најпре процену опште подобности за хранитељство кроз интервју у установи и породици, кроз програм припреме за хранитељство који је саставни део процене и остваривања хранитељске улоге и развоја компетенција хранитеља током одвијања хранитељства, односно преиспитивање подобности за хранитељство након две године од издавања потврде о испуњености услова за бављење хранитељством. У претходних пет година и поред мањег броја запослених Центар је успео да реализује обуке за већину затечених хранитељских породица, али још увек се у хранитељској улози налази велики број хранитеља који нису стекли подобност за хранитељство у складу са важећим законским прописима (нарочито сродничке хранитељске породице). И у 2016. години било је случајева да неки центри за социјални рад заснују хранитељство, нарочито са сродничким породицама, па тек онда Центру прослеђују захтев за обраду породице. Да би се овај проблем решио планира се организација састанака са директорима, правницима, руководиоцима служби за децу и младе, супервизорима и водитељима случаја, нарочито у оним центрима где су ови недостаци уочени. У одређеним случајевима биће тражене и консултације са ресорним Министарством. Било би пожељно да се за ову активност тражи и подршка Републичког Завода за социјалну заштиту.

Циљеви:

- процена хранитељских породица у циљу обезбеђивања хранитеља који поседују компетенције за хранитељство и на адекватан начин брину о деци без родитељског старања, подстичу њихов развој и омогућују достизање дететових потенцијала;
- уједначавање услова и обезбеђивање једнаких шанси за сву децу на породичном смештају без обзира у којој породици су збринута, како би њихове потребе биле целовито задовољене и осигуран развој у складу са индивидуалним потребама и потенцијалима детета;
- остваривање добробити детета на хранитељству и његових најбољих интереса као права детета, које му се мора обезбедити;
- достизање прописаних стандарда које хранитељска породица треба да испуни.

Активности:

- израда анализе поседовања компетенција постојећих хранитељских породица за хранитељство и плана реализације додатних програма обуке за хранитеље који нису прошли програм припреме за хранитељство;
- израда програма посебне подршке постојећим хранитељским породицама за развијање и јачање њихових компетенција;
- реализација програма подршке и оснаживања хранитељских породица за обављање хранитељске улоге за породице у којима су деца у високом ризику.

Носиоци: саветници за хранитељство, супервизори, реализатори програма и директор

Рок: континуирано

5. КАМПАЊА ЗА ХРАНИТЕЉСТВО

Недостатак хранитељских породица, посебно за децу која имају одређене сметње у развоју и поремећаје у понашању, као и остваривање циља да се побољша структура хранитељских породица и регрутују хранитељи са вишим нивоом образовања, знања и вештина за обављање хранитељске улоге, захтева организовано и професионално популарисање хранитељства и вођење повремених кампања како би се повећао број породица које ће се бавити хранитељством. Неће се ићи у агресивну кампању, јер је анализом утврђено да постоји велики број хранитељских породица које имају подобност, а још увек не пружају услугу. Посебно ће се радити са таквим породицама ради сензибилизације за прихват деце са сметњама у развоју. У овој години неопходно је извршити поновну процену тзв. „празних“ породица, које у претходној години нису имале дете на смештају и које су „бирале“ децу.

Циљеви:

- сензибилизација постојећих хранитељских породица које немају децу на смештају за прихват деце са сметњама у развоју;
- регрутовање нових хранитељских породица са одговарајућим нивоом образовања, радним и родитељским искуством и прихватљивом мотивацијом за хранитељство као полазиштима за развој и изградњу компетенција за хранитељство;
- сензибилизација биолошких породица за коришћење услуге повремених породичног смештаја и потенцијалних пружалаца услуге повремених породичног смештаја;
- регрутовање хранитељских породица према потребама деце и развој различитих облика хранитељства.

Активности:

- дефинисање облика кампање и припрема промотивног материјала;
- успостављање сарадње са медијима;
- организовање састанака, трибина и округлих столова за информисање заинтересованих грађана;

Носиоци: Директор, супервизори, реализатори програма и саветници за хранитељство.

Рок: континуирано

6. ИЗБОР ПОРОДИЦЕ ЗА ДЕТЕ

Избор адекватне породице за дете представља кључну фазу у поступку смештаја детета у хранитељску породицу. Саветник за хранитељство са надлежним ЦСР и корисником учествује у овој активности.

У овој години радиће се и на промени праксе већине центара за социјални рад да се обраћају захтевима за ургентним смештајем без комплетне документације, чиме се ускраћује припрема корисника и породице која је најзначајнија за адекватан избор породице. Радиће се и на промени ставова стручних радника центара за социјални рад да без консултација са саветницима „нуде“ породицама децу. Ово је уочено у мањим општинама где се често дешава да се „пробијају“ границе професионалног односа.

Циљеви:

- обезбеђивање породице за дете која ће на најбољи начин задовољити његове потребе.

Активности:

- припрема података о потенцијалним хранитељским породицама за консултативни састанак о избору породице за конкретно дете;
- учешће у изради плана припреме детета и хранитељске породице за смештај детета;
- праћење контаката детета и хранитељске породице;
- извештавање надлежног ЦСР о успешности контаката и припрема за смештај.

Носилац активности: саветници за хранитељство и супервизори.

Рок: континуирана активност.

7. РАЗВОЈ И УНАПРЕЂИВАЊЕ ПОРОДИЧНОГ СМЕШТАЈА

Развој и унапређивање породичног смештаја је један од реформских задатака Центра и остварује се континуираним радом установе на праћењу остваривања стандарда и креирању услуга у складу са стандардима квалитета. Поред тога, Центар ће одређене активности водити као усмерене, континуирано с циљем да се развијају поједини облици породичног смештаја у складу са потребама деце или унапређују услуге које постоје. У овом периоду препознате су потребе за интензивирањем активности за развој хранитељства уз додатну или интензивну подршку које захтевају посебно дефинисање стандарда и за чију је реализацију потребно обезбедити све неопходне ресурсе. Радиће се и на регрутовању породица које би прихватале децу са поремећајима у понашању, као и на развоју повременог хранитељства. И току 2017. године Центар ће наставити да учествује у реализацији пројекта Центра за подршку породици чији су носиоци СОС дечја села Холандије, Бугарске и СОС дечје село Краљево. Са холандском организацијом Киндер

Перспективе у овој години биће реализоване активности у Клубу за младе и пројекат подршке младима који напуштају заштиту. Заједно са Немачком организацијом ХЕЛП наставиће се обука младих за занимања која су тражена на тржишту рада како би лакше дошли до посла и са мање проблема се осамосталила и напустила систем социјалне заштите.

Циљеви:

- обезбеђивање једнаких могућности за сву децу за живот у породици без обзира на различитости у погледу узраста, пола, националности, хендикепа;
- обезбеђивање компетентних хранитељских породица за бригу о деци са сметњама у развоју и поремећајима у понашању;
- иницирање предлога за измене, допуне и нормативно (посебно начин финансирања) усклађивање постојећих прописа за увођење нових облика хранитељства, пре свега за хранитељство уз додатну и интензивну подршку, ургентно хранитељство и повремено хранитељство;
- обезбеђивање активације младих кроз клубске активности.

Активности:

- обука професионалаца за примену и праћење остваривања стандарда за хранитељство;
- обука професионалаца за супервизију у хранитељству;
- обука за примену Правилника о хранитељству (уколико буде усвојен у 2017. години);
- припрема Програма обуке хранитеља за хранитељство уз додатну и интензивну подршку, за повремено хранитељство и хранитељство за децу са поремећајима понашања;
- учешће у пројекту „Центар за подршку породици“;
- реализација пројекта „Клуб за младе“;
- реализација пројекта „Подршка осамостаљивању“;
- учешће у пројекту „Ресурс центар за децу са проблемима у понашању“.

Носиоци: сви стручни радници Центра и признати експерти

Рок: континуирано

За реализацију појединих активности поред запослених у Центру биће ангажовани и спољни сарадници – експерти из научних установа, као и страни експерти који ће едуковати тренере за примену опробаних и прихваћених програма за хранитељство уз додатну и интензивну подршку, повремено хранитељство, хранитељство за децу са поремећајима у понашању и друге програме подршке хранитељским породицама.

8. АЖУРИРАЊЕ БАЗЕ ПОДАТАКА

И поред чињенице да данас у Републици Србији ради шест центара за породични смештај и усвојење, да је први основан пре осам година, не постоји јединствена база података о хранитељима и корисницима. Центар је дорађивао сопствену базу података о хранитељима и деци на породичном смештају за територију коју је успео да покрије. Израђена база по моделу извештаја који се доставља Републичком Заводу за социјалну

заштиту у SPSS мораће да претрпи измене јер су измењени и захтеви Завода, као и табеле за податке. Постојање овакве базе омогућава ефикаснију и потпунију израду годишњег извештаја. Јединствена база на нивоу Републике још увек није успостављена. Проблем је што Решењем Министарства о броју и структури запослених Центар, за разлику од Центра за породични смештај и усвојење Београд, нема радника који би руководио базом и радио на планирању и извештавању.

Циљеви:

- доступност података о деци и хранитељима и благовремено и адекватно збрињавање деце у одговарајуће хранитељске породице;
- праћење остваривања појединих стандарда хранитељских породица;
- праћење статистичких података на временским нивоима.

Активности:

- уношење података у базу података о хранитељству;
- обука за примену програма базе података;
- прикупљање података из припадајућих ЦСР који још увек нису покривени;
- упућивање захтева ресорном Министарству за измену Решења и пријем радника који би био нагажован на пословима планирања и развоја и руковођења базом података.

Носилац: Центар, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања са спољним сарадницима и представницима припадајућих ЦСР.

Рок: децембар 2017.г.

9. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА

Као и претходних година и у 2017. години у складу са расположивим средствима наставиће се са стручним усавршавањем запослених у циљу унапређења квалитета заштите корисника услуге породичног смештаја. На основу процене супервизора и самопроцене саветника за хранитељство биће извршен избор акредитованих програма, учешће на домаћим и међународним скуповима, као и организација интерног стручног усавршавања. Ваља напоменути да сви стручни радници поседују лиценце за основне стручне послове, а поједини имају и лиценце за специјализоване стручне послове и супервизијске послове. Увидом у персоналну документацију запослених утврђено је да већина стручних радника има остварене бодове прописане Правилником о лиценцирању стручних радника.

Циљеви:

- унапређење квалитета рада;
- континуирано стручно усавршавање;
- унапређење квалитета заштите корисника услуге породичног смештаја.

Активности:

- анализа потреба запослених;
- евалуација резултата рада и напредовања саветника;
- интерна контрола;

- израда Плана стручног усавршавања запослених;
- организација скупова, обука, трибина, округлих столова и пријављивање Комори социјалне заштите ради категоризације скупа;
- учешће у акредитованим програмима обуке.

Носилац: супервизори, едукатор стручних радника, директор

Рок: континуирано

IV ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И МОГУЋИ РИЗИЦИ

Центар има петогодишње искуство у раду из кога се могу извући закључци о снагама, слабостима, могућностима и ограничењима за рад у 2017. години. можемо констатовати да и поред петогодишњег рада и успостављања сарадничких релација реализација програмских активности Центра за породични смештај и усвојење Ниш, још увек није у складу са зацртаним циљевима. „Старе“ хранитељске породице још увек се опиру успостављању нове методологије рада и поштовања стандарда. Важно је нагласити да потпуно остваривање постављених циљева у оквиру програмских активности не зависи само од запослених. Подршка ресорног Министарства од пресудне је важности, посебно ако се имају у виду кадровски, просторни, материјални потенцијали, као и број смештене деце у претходној години и број процењених нових хранитељских породица на територији коју је Центар покрио.

Процена остварености циљева и резултата вршиће се преко индикатора као што су степен напредовања детета, степен задовољства детета, хранитељске породице пруженом обуком, подршком и односом. Запослени у Центру ће редовно пратити реакције на одређене пружене услуге, њихова дејства на промене које се очекују код самих корисника, али и директно добијају оцене од самих корисника услуга, као значајних за процену степена остваривања очекиваних резултата.

Позитивне промене у животима деце на породичном смештају, одлазак на усвојење, повратак у своје биолошке или сродничке породице, осамостаљивање, најбољи су индикатори резултата рада Центра.

Очекиване тешкоће у раду Центра који је преузео део послова који су обављани у центрима за социјални рад, на жалост показале су се у претходном периоду. Не доношење Правилника о породичном смештају, створило је проблеме са појединим центрима за социјални рад у погледу разграничења улога и заједничких активности и одговорности. Посебан проблем представља пракса да су сви смештаји ургентни па изостаје период припреме корисника и пружаоца услуга. Ово је нарочито значајно када су у питању деца у пубертету и адолесценти. У овој години планира се интензивнији рад са директорима, правницима, руководиоцима служби за децу и младе и супервизорима у центрима за социјални рад, на појашњавању улога и надлежности у процесу остваривања сврхе хранитељства. У овом делу неопходно је веће ангажовање Републичког завода за социјалну заштиту и ресорног Министарства. Успостављањем добре партнерске сарадње и заједничке обуке професионалаца овај ризик би могао бити сведен на минимум.

Како Центар и даље функционише са 50% радника, односно број запослених радника није у складу са Решењем Министарства у овој години могу се очекивати одређене тешкоће у поштовању рокова и испуњености стандарда у погледу обилазака јер број породица по саветнику превазилази стандард од тридесет породица, као и у

реализацији основног програма обуке и додатних обука. Увећање броја породица и броја деце и младих у њима, онемогућава поштовање стандарда и Правилника о организацији и систематизацији послова па и супервизори и реализатори програма обуке за хранитеље и професионалце имају исти број породица као и саветници за хранитељство, а и саветници реализују програме обуке. Оваква организација угрожава квалитет, али и доводи у ризик запослене. Ангажовањем волонтера и склапањем споразума са Управом за децу, социјалну и примарну здравствену заштиту Града Ниша, могуће је обезбедити одређен број радних сати, кроз добровољно радно ангажовање, посебно за пратеће службе.

Тешкоћу представља и величина округа који припадају Центру, број хранитељских породица и број деце на припадајућој територији. Још увек није покривена ни једна општина у Пчињском управном округу, Лесковац у Јабланичком управном округу, Куршумлија, Блаце и Житорађа у Топличком округу. И у овој години биће упућен захтев Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за сагласност за пријем радника, али с обзиром на усвојен Закон о буџетском систему и Уредбу о забрани пријема радника у јавном сектору не очекује се решење проблема. Ово ће отежати пријем деце. Ентузијазам запослених после четири године не може бити исти као на почетку рада Центра.

Центар је суочен и са недостатком простора. У овом тренутку, у Нишу, у канцеларијама раде по четири стручна радника што омета процес рада и квалитет.

Ови ризици и тешкоће лакше ће се превазилазити захваљујући великој мотивисаност запослених, великом професионалном и животном искуству запослених, доброј и великој мрежи хранитељских породица, доброј атмосфери и тимском раду.

У Нишу _____

Број: _____

Датум: _____

Објављен: _____

Ступио на снагу: _____

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Др Душица Дачић